

«مکاتب زبان‌شناسی نوین در غرب»

مؤلف: پیترو آ. ام. سورن

مترجم: علی محمد حق‌شناس

ناشر: سمت

سال نشر: ۱۳۸۸

نوبت چاپ: دوم

محل نشر: تهران

تعداد صفحات: ۴۳۵

- کتاب حاضر می‌تواند برای درس مکاتب زبان‌شناسی در رشته زبان‌شناسی همگانی در مقطع کارشناسی ارشد به عنوان متن فرعی مورد استفاده قرار گیرد.
- از نظر میزان رعایت قواعد ویرایش و نگارش ترجمه کیفیت خوبی دارد اما به لحاظ رسم‌الخط فارسی چندان یک‌دست به نظر نمی‌رسد. برای مثال کلماتی با ساختار مشابه به صورت جدا و گاه متصل نوشته می‌شوند، همانند «زبان‌شناسی»، «پاسخگویی» صفحه ۲۱.
- همچنین تعدادی از نام‌های مهم نظیر پیتمن (۱۸۲)، ایثن بوئال (۲۸۸)، گزدار (۳۲۸) در فهرست اعلام نیامده است.
- صحافی مطلوب است. به لحاظ صفحه‌آرایی، شکل متن در صفحات اندکی کج می‌باشد و حاشیه بالا خیلی کم است. به لحاظ طرح جلد و حروف‌نگاری هم مشکلی مشاهده نمی‌شود.
- از نظر کیفیت کاربرد اصطلاحات تخصصی در متن اصلی نمی‌توان هیچ ایرادی گرفت.

۱۴۴ نقدنامه کتب و متون زبان‌شناسی

- در معادل‌سازی اصطلاحات تخصصی نیز مشکلی مشاهده نمی‌شود و متن روانی تولید شده است.
- کتاب حاضر درسی نیست و فاقد مقدمه، خلاصه، تمرین و ابزار کمک آموزشی است.
- فهرست با محتوا به خوبی مطابقت دارد اما عنوان اصلی «مکاتب زبان‌شناسی نوین در غرب» عنوان مناسبی نیست زیرا متن روایت خاصی از تاریخ مفاهیم است نه معرفی تفصیلی مکاتب. به علاوه از بسیاری مکاتب نامی هم به میان نیامده است. حتی نام اصلی اثر "Western Linguistics" به نظر عنوان مناسبی نیست.
- با توجه به محذوف بودن بسیاری از نظریه‌های اصلی زبان‌شناسی و طرح اجمالی نظریه‌های مورد بررسی در اثر، این منبع تنها به عنوان منبع فرعی برای درس «مکاتب زبان‌شناسی» می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.
- کتاب را می‌توان یک تاریخچه در مورد زبان‌شناسی دانست که البته در نگارش آن از منابع معتبر استفاده شده است. به عنوان یک تاریخچه متضمن نوآوری هم هست و آن این‌که به جای ارائه دوره‌های تاریخی، تاریخ تحول مفاهیم را مورد بحث قرار داده است.
- ترتیب منطقی و تاریخی در این اثر به طور کلی و در فصل‌های آن رعایت شده است و می‌توان اثر را یک کل منسجم به شمار آورد.
- از منابع موجود برای تبیین موضوع به قدر کفایت استفاده شده است. به عبارت دیگر از منابع معتبر بسیاری سود جسته است. گاه در بیان موضوعی واحد منابع موازی بسیاری ذکر گردیده‌اند.
- در متن اصلی، یک مطلب ارجاع مشخصی ندارد (در صفحه ۲۱۶، درخت وابستگی تنی‌پر).
- در مورد دقت استنادات و ارجاعات در ترجمه می‌توان به این نکته اشاره کرد که: در متن ترجمه به ۱۴۰ اثر ارجاع شده که تنها ۴۲ مورد آن‌ها در منابع پایانی آمده است. از طرفی ۱۴۲ منبع در فهرست منابع پایانی آمده که در متن ذکری از آن‌ها

مکاتب زبان‌شناسی نوین در غرب ۱۴۵

نیامده است که این بخش به نظر مربوط به بخش بعدی اثر انگلیسی است که ترجمه نشده است. از این نظر اثر دقتی ندارد. به علاوه تعدادی از ارجاعات نظیر جونز ۱۹۵۲ (صفحه ۴۵) با تاریخ اشتباه آمده‌اند (جونز، ۱۹۵۷).

- ترجمه کامل و دقیق، روان و رسا است. امانت داری در آن کاملاً رعایت شده است.
- به لحاظ معادل‌یابی کاری دقیق صورت گرفته است. کتاب دارای پیش‌گفتار مترجم (۲ صفحه) و تعداد اندکی پاورقی مترجم است. اما توضیحات دیگر و نقدی مشاهده نمی‌شود.
- مترجم محترم به عنوان زبان‌شناسی علاقه‌مند به معنی‌شناسی منطقی در ترجمه کتاب‌های تاریخ زبان‌شناسی و مکاتب زبان‌شناسی نوین زمینه را برای ورود به مباحث معناشناسی و منطق (بخش بعدی کتاب که هنوز ترجمه نشده است) آماده می‌کند. به رغم باارزش بودن اثر و ترجمه بی‌نقص و زیبای آن توسط دکتر علی محمد حق‌شناس، متأسفانه به عنوان یک اثر اصلی یا به عنوان تنها منبع برای دروس تاریخ و مکاتب زبان‌شناسی پذیرفتنی نیست چرا که از جامعیت لازم برخوردار نیست.

با توجه به این‌که جدی‌ترین اشکالات اثر مربوط به این بخش (منابع پایانی) است، اصلاح منابع بر اساس این فهرست مفید خواهد بود.

مجموعه ارجاعات به کار گرفته شده در کتاب «مکاتب زبان‌شناسی نوین در غرب»

شماره صفحه	سال	نویسنده
۲۹	1982	آرسلف
۳۹	1994a	کورنر
۴۹	1923	آگدن و ریچاردز
۴۹	1916	سوسور
۵۰	1981	پرسیوال
۵۰	1929	ون گینیکن
۵۱	1924	بلومفیلد
۵۱	1957	گودل

شماره صفحه	سال	نویسنده
۳	1989	بلک
۴	1972	استال
۱۳	1933	بلومفیلد
۱۸	1996	سویل
۲۴	1972	استانکیویچ
۲۵	1957	جونز
۲۸	1979	استاروبینسکی
۲۸	1966	گودل

۱۴۶ نقدنامه کتب و متون زبان‌شناسی

شماره صفحه	سال	نویسنده
۱۱۸	1961	مندلباوم
۱۳۳	1994	پینکر
۱۳۶	1990	هال
۱۳۶	1987	هال
۱۴۲	1926	بلومفیلد
۱۴۹	1976	پرسیوال
۱۴۹	1880	وونت
۱۴۹	1901	وونت
۱۴۹	1922	وونت
۱۵۱	1939a	بلومفیلد
۱۶۵	1959a	چامسکی
۱۷۲	1954	هاکت
۱۷۹	1934	سوتادش
۱۸۱	1946	هریس
۱۸۲	1955	پایک و پایک
۱۸۲	1948	پیتمن
۱۸۲	1947	ولز
۱۸۵	1942	بلاک و تریگر
۱۸۶	1975[1981]	هایمز و فوت
۱۸۹	1954	پایک
۱۹۰	1949	نایدا
۱۹۷	1958	هاکت
۲۰۰	1948	هاکت
۲۰۷	1900	وونت
۲۰۹	1956	چامسکی
۲۰۹	1975[1956]	چامسکی
۲۱۴	1964	باخ
۲۱۴	1975	کین
۲۱۷	1965	ژولکوفسکی و ملچوک
۲۱۷	1987	ملچوک و پرتسوف
۲۲۵	1972	پستال
۲۲۵	1965	چامسکی

شماره صفحه	سال	نویسنده
۵۳	1914	بلومفیلد
۵۷	1995	تومان
۵۹	1939	ترویتسکوی
۵۹	1958	ترویتسکوی
۶۰	1983	کوچرا
۶۰	1941	یاکوبسن
۶۰	1952	یاکوبسن، فلت و هله
۶۳	1957	اولدال
۶۴	1991	دوبوگراند
۶۴	1954	شیرتسما
۶۴	1943	یلمسلف
۶۴	1953	یلمسلف
۷۴	1951	هریس
۷۷	1957	چامسکی
۷۷	1964	چامسکی
۷۹	1877	سوئیت
۸۱	1961	روبینز
۸۲	1957	فرث
۸۲	1951(1932)	گاردنر
۸۲	1885	وگنر
۸۴	1966	لاینز
۸۸	1934	بولر
۱۰۹	1990	آندرسن
۱۱۱	1875	ویتنی
۱۱۱	1867	ویتنی
۱۱۳	1994	ماری
۱۱۴	1911	بوئاس
۱۱۷	1994-ب	دارنل
۱۱۸	1921	سایپر
۱۱۸	1925	سایپر
۱۱۸	1929	سایپر
۱۱۸	1933	سایپر

مکاتب زبان‌شناسی نوین در غرب ۱۴۷

نویسنده	سال	شماره صفحه
پیترز و ریچی	1973	۳۳۷
کاوینگتون	1994	۳۳۸
گزار و ملیش	1989	۳۳۸
گزار، کلاین، پولوم و ساگ	1985	۳۴۰
بار-هیلل	1959	۳۴۲
کوستر	1975	۳۴۳
سورن	1985	۳۴۴
سورن	1996	۳۴۴
جکندوف	1977	۳۴۷
برزنان	1978	۳۴۹
چامسکی	1995	۳۴۹
پولوم	1996	۳۵۱
چامسکی و لزنیک	1977	۳۵۲
چامسکی و لزنیک	1993	۳۵۳
میه و کوئن	1924	۳۵۸
میه و کوئن (چاپ دوم)	1952	۳۵۸
گرینبرگ	1974	۳۵۹
گرینبرگ	1963a	۳۶۰
گرینبرگ	1987	۳۶۰
گرینبرگ	1993	۳۶۰
کورنر	1994c	۳۶۱
یاکوبسن	1958	۳۶۱
هوکینز	1983	۳۶۴
گرینبرگ	1963	۳۶۶
ژوزف	1983	۳۶۷
بیکرتون	1981	۳۷۰
بیکرتون	1989	۳۷۱
بیکرتون	1990	۳۷۱
سورن	1990	۳۷۱
هایمن	1985	۳۸۰

نویسنده	سال	شماره صفحه
چامسکی	1951	۲۳۳
هریس	1981[1952]	۲۳۴
هریس	1957	۲۴۰
جوشی، لوی و تاکاهاشی	1975	۲۵۲
هریس	1965	۲۵۲
چامسکی	1969	۲۵۴
کتز و پستال	1964	۲۵۶
چامسکی	1955	۲۵۹
چامسکی	1982a	۲۶۰
چامسکی	1966b	۲۷۸
چامسکی	1955a	۲۷۸
چامسکی	1959	۲۷۹
مک کورکودیل	1970	۲۷۹
هریس (آ. آر.)	1993	۲۷۹
چامسکی و هله	1968	۲۸۰
هاک و گلداسمیت	1995	۲۸۰
هارمن	1980	۲۸۲
بوتا	1989	۲۸۳
چامسکی	1980	۲۸۳
چامسکی	1986	۲۸۳
کتز و فودور	1963	۲۹۸
لیز	1957	۲۹۹
چامسکی	1959b	۳۱۵
چامسکی	1959c	۳۱۵
چامسکی و شوتسنبرژه	1963	۳۱۵
چامسکی و میلر	1958	۳۱۵
لولت	1974	۳۱۷
آزگود و سیباک	1954	۳۲۱
شانون و ویور	1949	۳۲۱
میلر و چامسکی	1963	۳۲۴